

Till: ku.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: ku.ko@regeringskansliet.se
Dnr: Ku2022/00908

Stockholm 2022-08-08

Yttrande ang. remiss Promemoria Stöd till produktion av audiovisuella verk (dnr. Ku2022/00908)

TV4 Media tackar för möjligheten att lämna synpunkter på promemorian. Vi välkomnar regeringens ambition att göra det mer ekonomiskt attraktivt att förlägga produktion av audiovisuella verk i Sverige. Vi är mycket positiva till att promemorian lyfter fram vikten av såväl produktion som att behålla och utveckla kompetens i Sverige. Ett väl utformat stöd skulle bidra till att öka antalet produktioner i Sverige och skapa mer jämlika villkor på den europeiska marknaden. TV4 Media tillstyrker de förslag i promemorian som vi inte berör i detta remissvar. Vi avstyrker det föreslagna sökförfarandet och stödets omfattning i sin nuvarande utformning, och lämnar förslag på justeringar.

Sammanfattning

- TV4 Media är en av Sveriges största privata beställare och producent av högkvalitativa dramaproduktioner. Vi välkomnar ambitionen att stärka möjligheterna för produktion i Sverige, men lämnar förslag på justeringar.
- I en kommande proposition bör skrivningarna om syfte förtydligas, genom att tydliggöra att syftet också är att möjliggöra för produktioner som annars inte, helt eller delvis, hade blivit av i Sverige.
- På sikt bör produktionsstödet skalas upp till minst 300 miljoner SEK årligen.
- Förutsättningar för stöd bör bli mer träffsäkra, exempelvis genom ett golv baserat på produktionens volym, för att undvika en oavsiktlig glidning mot kulturstöd snarare än det tänkta film- och tv-industristödet.
- För att komma tillräckligt många till del bör ett tak per stöd införas om 10 miljoner SEK per produktion.
- För att beviljas stöd bör ansökan om stöd gå genom ett svenskt företag, samt att ansökande bolag ska spendera minst 50 procent av sin budget till köp av produkter och tjänster av företag som är skattepliktiga i Sverige.
- En förutsättning för att kunna erhålla stöd bör vara att en produktion kan visa att den har säkrad finansiering av minst 60 procent av sina kostnader från andra källor.
- För att ge positiva sysselsättningseffekter bör nivån för stödberättigade kostnader höjas från 4 till 10 miljoner SEK.
- Definitionen av längd på drama eller dokumentärserie bör ändras från det otydliga begreppet *avsnitt* till en mer precis mätmetod baserat på antal minuter.
- För att säkerställa god arbetsmiljö bör krav på kollektivavtal eller kollektivavtalsliknande villkor säkerställas innan utbetalning av stöd.

Till: ku.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: ku.ko@regeringskansliet.se
Dnr: Ku2022/00908

Förtydligande av syfte med industristöd

Promemorian motiverar stödets syfte med "öka antalet audiovisuella verk som helt eller delvis produceras i Sverige".¹ Denna formulering återkommer fyra gånger. TV4 Media välkomnar denna ambition, men vi efterfrågar tydligare och mer precisa skrivningar. Vi menar att syftet med ett nytt industristöd bättre uttrycks, och går mer i linje med promemorians uppdrag, genom en skrivning som tydliggör att målet också är att underlätta för produktioner som *annars inte* blir av i Sverige. Det vill säga sådana där en betydande andel av produktionen annars, av kostnadsskäl, genomförts i andra länder. Vi föreslår i en kommande proposition att syfteskrivningen lyder: *Syftet med stödet är att öka antalet audiovisuella verk som helt eller delvis produceras i Sverige, och möjliggöra för produktioner som utan stöd inte helt eller delvis hade producerats i Sverige.*

Ett större stöd skulle ge större positiv samhällsekonomisk effekt

De kulturella och kreativa näringarna (KKN) uppskattades bidra med i genomsnitt 3 procent av Sveriges BNP åren 2010 – 2015 och 2,9 procent år 2017². Dessa bedömningar omfattar dock inte, liksom promemorian också påpekar, närliggande ekonomisk aktivitet liksom distribution av audiovisuella produkter och tjänster eller tjänsteexport. KKN:s bidrag till svensk ekonomi är sannolikt högre än vad som framgår i statistiken. Andra positiva men "dolda" effekter av en livskraftig produktion är att det bidrar till en marknadsföring av Sverige som besöksdestination. Flera exempel på sådana positiva effekter berörs i promemorian.³

Det finns även en direkt koppling mellan storlek på industristöd och positiva effekter för branschen, vilket lyfts fram i Tillväxtverkets utredning, där det noteras att "det är tydligt att EU-länderna med relativt generösa produktionsincitament har haft starkast tillväxt efter att de infört produktionsincitamenten".⁴ Hela den svenska audiovisuella sektorn är en del av samma ekosystem varför ett större stöd skulle ge en större positiv effekt för de kulturella och kreativa näringarna som helhet än det nu liggande förslaget. Av allt att döma finns en stor samhällsekonomisk vinst i att ha ett högre industristöd i enlighet med Tillväxtverkets ursprungliga förslag. Dessa samhällsekonomiska vinster kommer att synas i form av tillväxt i den audiovisuella sektorn, de kulturella och kreativa näringarna som helhet samt besöksnäringen. Mot denna bakgrund menar TV4 Media att det är viktigt att produktionsstödet på sikt skalas upp till åtminstone Tillväxtverkets ursprungliga förslag om 300 miljoner kronor per år.

Förutsättningar för stöd behöver bli mer träffsäkra vid en lägre nivå

Då promemorians förslag är en tredjedel av det ursprungliga förslaget är det viktigt att ett kommande stöd blir så träffsäkert som möjligt, särskilt innan en eventuell framtida höjning. TV4 Media anser att förslaget till stöd om 100 miljoner SEK per år är för brett gällande vilken typ (storlek) av produktion och bolag som omfattas.

I det liggande förslaget är en hög andel svenska bolag nåbara för stöd. Men bara en mindre del av dem kan, enligt vår bedömning, beskrivas som verkligt livskraftiga och växande bolag, med medelstor till stor produktionsvolym och/eller budget. De flesta bolag är enmans- eller fåmansföretag, med en mycket liten produktion med följden av en liten effekt på branschen

¹ Promemoria Stöd till produktion av audiovisuella verk (dnr. Ku2022/00908), s. 10

² <https://tillvaxtverket.se/statistik/kulturella-och-kreativa-naringar.html>

³ Promemoria Stöd till produktion av audiovisuella verk (dnr. Ku2022/00908), s. 21

⁴ Tillväxtverket & Svenska institutet, Fler filminspelningar till Sverige, rapport 0239 (Ku2018/00640), s. 86

Till: ku.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: ku.ko@regeringskansliet.se
Dnr: Ku2022/00908

och samhällsekonomin. TV4 Media vill understryka att vi gärna ser att villkoren är goda för mindre produktionsbolag - vi är inköpare av mindre produktioner och har såväl ett kommersiellt som kulturellt intresse av att denna del av branschen är livskraftig. Men promemorians förslag motiveras med att bibehålla produktioner i Sverige och locka utländska produktioner hit.

Nästan utan undantag är denna typ av "mobila" produktioner som kan välja mellan olika produktionsländer medelstora eller större produktionsbolag. För att uppfylla syftet med promemorians förslag, och regeringens ambition, menar TV4 Media att stöd till enmans- eller fåmansbolag bör ske inom ramen för den redan omfattande kulturstödsverksamhet som staten, regioner och kommuner bedriver⁵, och inte genom ett nytt långsiktigt industristöd. För att få ett träffsäkert industristöd som uppfyller regeringens intentioner och promemorians uppdrag anser TV4 Media därför att ett golv bör finnas i stödet. Detta golv kan med fördel utformas som ett volymgolv av enskilda produktioner.

Ett takbelopp per ansökan är nödvändigt

TV4 Media välkomnar att utländska bolag lägger sin produktion i Sverige. I det nu liggande förslaget finns dock en risk att ett enskilt eller ett fåtal större utländska produktionsbolag ges majoriteten eller allt av industristödet. Tv-produktioner av bolag som Disney, Netflix, Amazon och HBO, har regelmässigt budgetar mellan 10 och 30 miljoner USD (motsvarande i skrivande stund ca 100 till 300 miljoner SEK) per avsnitt. Filmproduktioner av nämnda bolag i sin tur ligger inte sällan i storleksordningen 500 miljoner till 2 miljarder SEK.

Att ett enskilt eller ett fåtal utländska produktioner som har någon eller några månader av inspelningstid förlägger detta i Sverige ger lokala ekonomiska effekter i form av hotellnätter, catering och andra kringtjänster. Men större internationella produktioner sysselsätter få anställda inom den svenska audiovisuella sektorn. Eftersom normalförfarandet är att hela eller större delen av produktionen (anställda och utrustning) flygs in, arbetar och därefter lämnar landet medför ett stöd till denna typ av produktioner att syftet med stödet (att stärka den svenska industrin) inte uppnås. Förfarandet accentueras av att det finns en brist på så kallade B- och C-funktioner i branschen i Sverige, vilket berörs i promemorian. I dessa fall är den främsta positiva effekten att produktionen endast fungerar som marknadsföring för Sverige som turistmål. Utifrån både en rättvise- och effektivitetsaspekt anser TV4 Media att ett maxbelopp per produktion bör vara en del av stödets utformning, förslagsvis 10 miljoner kronor per produktion.

Förtydligande av definitioner av producent och stödkriterier

Den audiovisuella produktionen i Sverige består av över 15 000 människor som arbetar i sektorn.⁶ Det är viktigt att ett modernt och hållbart produktionsstöd har en tydligt positiv sysselsättningseffekt för de människor som utgör produktionen i Sverige. Detta lyfts också fram i promemorian där det skrivs "att Sverige väljs bort som produktionsland leder [även] till att den audiovisuella sektorn tappar kompetens och kapacitet i Sverige".⁷

⁵ Bland annat genom Svenska Filminstitutet, Konstnärsnämnden, Kulturrådet, Film i Skåne och Film i Väst.

⁶ <https://tillvaxtverket.se/statistik/kulturella-och-kreativa-naringar/kreametern---statistik/foretagsekonomiska-matt.html>

⁷ Promemoria Stöd till produktion av audiovisuella verk (dnr. Ku2022/00908), s. 8

Till: ku.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: ku.ko@regeringskansliet.se
Dnr: Ku2022/00908

Då stödet föreslås omfatta utländska företag anser TV4 Media att det är viktigt att det finns starka incitament och krav att i möjligaste mån engagera och inkludera svenska produktionsbolag och anställda i Sverige. För att åstadkomma detta menar TV4 att två justeringar bör göras i promemorians förslag.

För det första bör som ett minimumkrav ställas att ansökan om stöd ska gå genom ett svenskt företag. Vi uppmanar också regeringen att överväga att inspireras av hur delar av hur det finländska stödsystemet är utformat. I Finland förutsätter stöd att en produktion har en finländsk samproducent som äger de immateriella rättigheterna till den färdiga produktionen, eller har en finländsk produktionskoordinator (servicebolag).⁸

För det andra finns både ett bransch- och ett samhällsintresse i att utländska produktioner i möjligaste mån köper svenska produkter och branschtjänster, framför att flyga in allt eller det mesta de behöver. TV4 Media anser därför en förutsättning för stöd ska vara att en given produktion som är förlagd i Sverige spenderar minst 50 procent av sin budget på köp av produkter och tjänster av företag som är skatteskyldiga i Sverige. Detta skulle bredda arbetsmarknaden för anställda i branschen i Sverige, ge positiva sysselsättningseffekter och göra branschen mer attraktiv att söka sig till. Därmed stärks hela det ekosystem av tjänster som är nödvändigt för att hela kultursektorn med bland annat independentfilmer, scenkonsten och livemusiken, ska fungera.

Vissa ekonomiska grundkrav för att kunna ta emot produktionsstöd

I det nu liggande förslaget föreslås en "först till kvarn"-princip för ansökan. TV4 Media har förståelse för utredningens ambition att ha ett enkelt sökförfarande. Vi föreslår heller ingen annan modell, men vill påpeka att vi, utifrån vår branschkunskap, gör bedömningen att utredningen sannolikt underskattar den stora mängden ansökningar som kommer att inkomma under en väldigt kort period.

För att säkerställa att produktionsstödet ges största möjliga positiva effekt för branschen, de anställda och Sveriges möjlighet att attrahera utländska produktioner menar TV4 Media att det är nödvändigt att kringgärda möjligheten att ansöka om stöd med vissa ekonomiska krav. Det är viktigt att det inte sker en oavsiktlig sammanblandning av industristöd och kulturstöd. Detta bör vara ett industristöd, som ger indirekta positiva effekter på kultursektorn. Dessutom finns ett allmänintresse i att produktioner som ges stöd har ekonomiska förutsättningar att fullborda sin produktion – medel bör gå till projekt som i grunden är livskraftiga. Mot bakgrund av detta menar TV4 Media att en förutsättning för att kunna söka stödet bör vara att en produktion kan visa att de har 60 procent av sin finansiering säkrad från andra källor.

Minibudget för dramaserier bör höjas

Promemorian föreslår att en förutsättning för stöd är att de stödberättigade kostnaderna uppgår till minst 4 miljoner SEK. TV4 Media menar att denna nivå är för lågt satt. Som vi har berört är det viktigt att ett industristöd blir träffsäkert och inte får en slagsida åt kulturstöd - något som redan finns i många former. Mer specifikt menar vi att en positiv "spridningseffekt" i branschen bara kan uppnås om produktionerna är så pass stora att de har ett behov av B-

⁸ <https://www.businessfinland.fi/sv/for-finlandskunder/tjanster/finansiering/produktionsincitament-for-den-audiovisuella-branschen>

YTTRANDE
2022-08-08
TV4 Media AB

Till: ku.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: ku.ko@regeringskansliet.se
Dnr: Ku2022/00908

och C-tjänster. Vi bedömer att detta inte är möjligt med produktioner som precis når upp till 4 miljoner SEK i stödberättigade kostnader.

Vi vill samtidigt påpeka att det inte finns vattentäta skott mellan större och mer kommersiell produktion av audiovisuella produkter och smalare kulturproduktioner - hela den audiovisuella sektorn i Sverige är en del av ett och samma ekosystem. Ett industristöd utformat för att ge maximal sysselsättningseffekt kommer indirekt också gagna smalare produktioner inom kulturfären. TV4 Media vill därför understryka hur viktigt det är att justera upp den föreslagna nivån för stödberättigade kostnader till 10 miljoner SEK. Vi menar att en sådan justering ligger mer i linje med vad vi uppfattar är regeringens intentioner, promemorians uppdrag och branschens intresse.

En mer ändamålsenlig definition av längd på drama- eller dokumentärserie

Promemorians förslag om förutsättningar för stöd till dramaserie och dokumentärserie är att serien omfattar minst tre (3) avsnitt, och varje avsnitt har en totalbudget om minst 10 miljoner SEK. TV4 Media välkomnar den föreslagna stödnivån, men vill påpeka att *avsnitt* är en mer godtycklig definition av längd än *minuter*. Exempelvis är ett tv-avsnitt i SVT ofta 30 eller 60 minuter, medan TV4 och andra reklamfinansierade kanaler har avsnitt som ligger mellan 44 – 52 minuter respektive 22 minuter. TV4 Media föreslår därför att stöd utgår från varje producerad timme (60 minuter), och inte per avsnitt. Detta kan också med fördel formuleras som ett minutpris, vilket skulle förenkla för ansvarig myndighet.

Goda arbetsvillkor bör vara en förutsättning för stöd

Att villkor och arbetsmiljö är goda inom film- och tv-produktion är en förutsättning för att det ska finnas en långsiktig kompetensförsörjning. Ett nytt och modernt industristöd kommer att öka attraktiviteten att arbeta inom branschen, och kommer kunna lägga grunden för många år av nyrekryteringar för att tillgodose en växande produktion i Sverige. TV4 Media vill därför påpeka vikten av kollektivavtal eller kollektivavtalsliknande villkor.